

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

HE 32/2025 vp eurooppalaista medianvapaussäädöstä täydentäväksi lainsäädännöksi

Liikenne- ja viestintävaliokunta 29.4.2025

Medianvapaussäädös

- Tavoitteina turvata mediapalvelujen moniarvoisuus ja riippumattomuus EU:n alueella sekä vahvistaa mediapalvelujen sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa koskevat yhteiset säännöt
- Asetus sisältää *uudenlaista* sääntelyä koskien:
 - **toimituksellisen riippumattomuuden ja journalististen lähteiden suojelua** (4 artikla)
 - yleisradioyhtiöiden riippumattomaa toimintaa (5 artikla)
 - **tiedotusvälineiden omistuksen läpinäkyvyyttä** (6 artikla)
 - **eurooppalaista mediapalvelulautakuntaa** (8–17 artiklat)
 - erittäin suuria verkkoalustoja siltä osin, kun ne käsittelevät mediapalveluiden tarjoajien sisältöä verkkoalustoillaan (18–19 artiklat)
 - käyttäjien oikeutta muokata mediatarjontaa laitteissa ja rajapinnoissa (20 artikla)
 - **mediamarkkinoiden yrityskauppojen vaikutusten arviointia suhteessa tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen** (22–23 artiklat)
 - yleisömittausjärjestelmien läpinäkyvyyttä (24 artikla)
 - **valtion mainonnan jakamista mediapalveluiden tarjoajille ja verkkoalustoille** (25 artikla)

→ hyväksyttiin keväällä 2024

→ soveltaminen pääosin 8.8.2025 eteenpäin

Kansallinen toimeenpano

Asetus pääosin suoraan sovellettavaa oikeutta. Jäsenmaille kuitenkin velvoitteita täydentää sääntelyä kansallisessa lainsäädännössä koskien etenkin:

Mediamarkkinoilla tapahtuvien
yrityskauppojen vaikutusten arviointia
koskevia menettelysääntöjä

Millaisissa yrityskaupoissa arviointi
tehdään? Kauanko arviointi
kestää?

Mitkä ovat arvioinnin
mahdolliset vaikutukset
yrityskauppaan?

Viranomaisvalvontaa ja -tehtäviä

Uusista viranomaistehtävistä
ja viranomaisten
tiedonsaantioikeuksista
säättäminen

Hallituksen esityksen ehdotukset

1. Mediamarkkinoilla tapahtuvien yrityskauppojen vaikutusten arviointia koskevat menettelysäännöt	2. Traficomin tehtävästä valvoa medianvapausasetuksen mukaisten sääntöjen noudattamista ja tiedonsaantioikeudesta	3. Ehdotetaan lisättäväksi informatiiviset viittaukset sananvapauslakiin ja oikeudenkäymiskaareen
• Traficom olisi arvioinnin tekevä viranomainen • Arviointi sidottaisiin kilpailulain mukaisiin liikevaihtorajoihin • Säädetäisiin arvioinnin määrääjasta, arviointia varten toimitettavista tiedoista ja arvioinnin julkaisusta • Ei kansallista lisäsääntelyä, kuten ehtojen asettamista yrityskauppojen osapuolille	• Traficom valvoisi asetuksen sääntöjen noudattamista (pl. Yleä ja lähdesuojaa koskevat säännöt) • Kansallisen mediaomistustietokannan ylläpito • Traficomilla olisi oikeus saada tietoja tahoilta, joita asetus ja uusi laki koskee • Ilmoitusvelvollisuus mediayhtiöille, viranomaisille ja julkisille tahoille koskien valtion mainosmenojen jakautumista	• <i>Sananvapauslakiin</i> viittaus koskien mediayhtiöiden velvoitteita julkaista omistustiedot ja tiedot valtion mainonnan vuotuisesta määrästä • <i>Oikeudenkäymiskaareen</i> viittaus lähdesuojan piiriin kuuluvista henkilöistä

uusi mediamarkkinoiden valvontaa koskeva laki

Mediamarkkinoilla tapahtuvien yrityskauppojen vaikutusten arviointi (22 artikla ja 2-8 §:t)

- Traficom arvioisi mediamarkkinoilla tapahtuvien yrityskauppojen vaikutuksia median moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen itsenäisyyteen
 - Yrityskaupan osapuolena mediapalveluita tarjoava yhtiö (mm. Keski-suomalainen, MTV, Sanoma Media) tai mediapalveluihin pääsyn tarjoava verkkoalusta (esim. Meta, Google, TikTok) – tulee asetuksesta
- Yrityskaupasta tulisi ilmoittaa Traficomille kilpailulain mukaisten liikevaihtorajojen ylittyessä (yrityskaupasta ilmoitus myös KKV:lle)
 - yrityskaupan osapuolten yhteenlaskettu Suomesta kertynyt liikevaihto ylittää 100 milj. euroa ja jossa vähintään kahden yrityskaupan osapuolen Suomesta kertynyt liikevaihto ylittää kummankin osalta 10 milj. euroa
- Laissa määriteltäisiin tiedot, joita yrityskaupan osapuolten tulee Traficomille toimittaa arviointia varten
 - Tiedot pääosin samoja kuin KKV:lle toimitettavat tiedot.
- Traficom tulisi tehdä arviointi 65 työpäivän kuluessa ilmoituksen saamisesta. Arvioinnissa tulisi huomioida mm. vaikutukset median moniarvoisuuteen markkinoilla, yleisen mielipiteen muodostumiseen, kaupan osapuolten kestävään taloudelliseen toimintaan
- Traficomin laatima arviointi tulisi julkaista yleisön saataville

Valtion mainontaa koskevat viranomaistehtävät (25 artikla ja 10 §)

- Asetus velvoittaa viranomaiset ja julkiset tahot julkaisemaan vuosittain niiden mainos- ja ilmoitustoimintaa koskevat tiedot (tiedot mainostamiseen käytetyistä euromääristä ja keneltä mainostilaa on ostettu [mediayhtiöt ja verkkoalustat])
 - Viranomaiset ja julkiset tahot on asetuksessa määritelty laajasti siten, että määritelmä kattaa mm. valtion viranomaiset, enemmistöomisteiset valtionyhtiöt, kunnat ja niiden enemmistöomisteiset yhtiöt sekä hyvinvointialueet. Kaikki kyseiset organisaatiot eivät kuitenkaan osta mainos- tai ilmoitustilaa mediasta.
- Traficomin tehtäväksi tulisi seurata valtion mainosmenojen jakautumista ja raportoida siitä vuosittain
 - Ehdotetaan, että viranomaisten ja julkisten tahojen tulisi vuosittain ilmoittaa Traficomille, että mainontaa koskevat tiedot on julkaistu. Ilmoituksen tulisi sisältää yleiset tiedot missä ja mitä tietoja on julkaistu
 - Kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden osalta tiedot toimitettaisiin muun niitä koskevan tiedonkeruun yhteydessä Valtiokonttorille
 - Ilmoitusvelvollisuus koskisi myös mediayhtiöitä, joilla velvollisuus julkaista mm. vuosittain valtion mainontaa koskevat tiedot (kuka mainostilaa ostanut ja kuinka paljon euroja mainostamiseen käytetty)
- VM:ssä kehitteillä julkisia hankintoja koskeva kansallinen tietovaranto
 - Tietovarantoon voitaisiin mahdollisesti tulevaisuudessa kerätä julkisyhteisöjen mainontaa koskevia tietoja, joista Traficom voisi kasata tiedot vuosiraporttiin verrattain helposti
 - tietovarannon valmistuttua yllä mainitusta ilmoitusvelvollisuudesta voitaisiin pääosin luopua
 - Tietovarantohanke alkanut alkuvuodesta -25 ja sen lopputuloksesta ei ole vielä tietoa

Muita Traficomille ehdotettuja tehtäviä

- Traficomin tulisi kehittää ja ylläpitää kansallista tietokantaa, josta löytyy tiedot mediayhtiöiden omistajista ja mediayhtiöiden valtion mainonnan kautta saamista euromääräisistä summista
 - Velvoite tulee suoraan medianvapausasetuksen 6 artiklasta
- Traficomin tehtäväksi tulisi osallistua eurooppalaisen mediapalvelulautakunnan toimintaan
 - Lautakunta korvaa medianvapausasetuksen nojalla AVMS-direktiiviin perustuvan yhteistyölimen
→ Tehtäväkentän laajentuminen AV-palveluista koko mediamarkkinaan
- Traficomin tulisi valvoa asetuksen sääntöjen noudattamista Suomessa
 - Pääosin kokonaan virastolle uusia tehtäviä
 - Traficomin valvontatehtävät eivät ulottuisi tiettyihin velvoitteisiin, jotka koskevat:
 - Ylen riippumattomuutta
 - Erittäin suuria verkkoalustoja
 - Lähdesuojaa koskevien sääntöjen noudattamista
 - Valvontatehtävän tehokkaan hoitamisen varmistamiseksi ehdotetaan, että Traficomilla on oikeus saada tarvittaessa tietoja valvonnan kohteilta, tehdä valvontapäätös ja asettaa uhkasakko

Muita ehdotettuja säännöksiä

Sananvapauslaki

- Lain sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä 5 §:ssä on tiedostusvälineiden avoimuutta koskevaa sääntelyä
- Medianvapausasetuksen 6 artiklassa on samantyyppistä sääntelyä koskien mm. mediayhtiöiden velvollisuutta julkaista tietoja omistajistaan

→ Sananvapauslakiin ehdotetaan informatiivista viittausta medianvapausasetuksen sääntelyyn

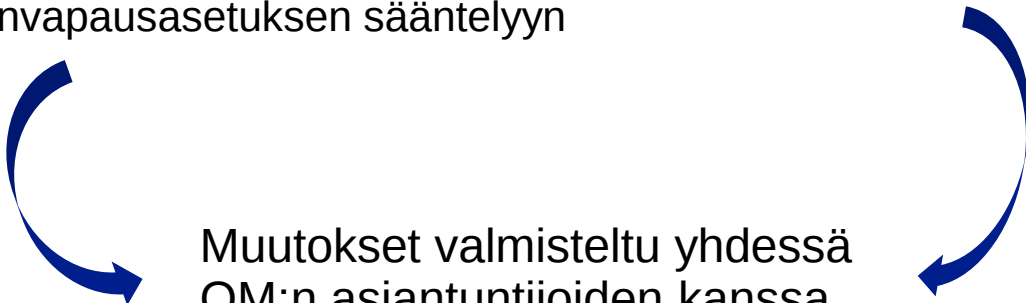
Oikeudenkäymiskaari

- Oikeudenkäymiskaari sisältää lähdesuojaa koskevaa sääntelyä
- Medianvapausasetuksen 4 artiklan mukainen lähdesuoja on henkilöpiiriltään hieman laajempi kuin kansallinen sääntely

→ Oikeudenkäymiskaareen ehdotetaan informatiivista viittausta medianvapausasetuksen sääntelyyn

Laki sähköisen viestinnän palveluista

- SVPL:ään ehdotetaan muutosta, joka liittyy ohjelmistotoimiluvanvaraisen toiminnan siirtämiseen yhtiöltä toiselle esim. yrityskaupan yhteydessä
- Muutoksen tarkoituksena on, että ohjelmistotoimiluvan siirtämistä koskeva sääntely olisi linjassa ehdotetun yrityskaupan vaikutusten arviointia koskevan sääntelyn kanssa

Muutokset valmisteltu yhdessä OM:n asiantuntijoiden kanssa

Vaikutuksista

- Traficom on arvioinut, että medianvapausasetuksen myötä virastolle ehdotettavat uudet tehtävät aiheuttavat noin 2-3 htv:n resurssitarpeen
 - Tehtävät ehdotetaan hoidettavaksi nykyisten toimintamenojen puitteissa
- Alustavan arvion mukaan Traficomille tulee vuosittain vain yksittäisiä yrityskauppoja arvioitavaksi
 - Yrityskaupat voivat kuitenkin olla isoja, mikä pyritty myös huomioimaan arvioinnin laatimisen määräajassa (65 työpäivää)
- Hallinnollisen taakan näkökulmasta keskeinen uusi tehtävä on valtion mainosmenoja koskeva seuranta- ja raportointitehtävä
 - VM:n tietovarantohankkeen myötä hallinnollinen taakka voisi keventyä merkittävästi
- Valtion mainontaa koskevat velvoitteet aiheuttavat hallinnollista taakkaa myös muille viranomaisille ja julkisille tahoille sekä mediayhtiöille
 - Tietovarantohanke vähentäisi myös muiden viranomaisten ja julkisten tahojen hallinnollista taakkaa

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos!

Erityisasiantuntija Eero Salojärvi
Erityisasiantuntija Roosa Patrakka